

Onderwerp	Kadernota 2026-2029
Zaaknummer	23933-2025
B&W vergadering	6 mei 2025
Integrale advisering	Jannie Lozeman, financiën
Portefeuillehouder	Dhr. A.H. (Alexander) Kreule
Voor informatie	Remco van Riezen

Bestuurssamenvatting

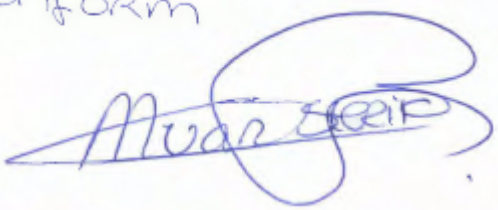
In lijn met de afspraken van vorig jaar is de kadernota 2026-2029 strategisch van aard, een richtinggevend handelingskader voor de middellange termijn. Het college wordt voorgesteld de kadernota 2026-2029 door te leiden naar de raad voor besluitvorming.

Beslispunten

1. De raad voor te stellen de kadernota 2026-2029 vast te stellen.

Besluit

Conform

Inleiding

Op 29 januari 2025 heeft de rekeningcommissie van de raad zich gebogen over het gewenste abstractieniveau van de kadernota in Raalte. De rekeningcommissie voerde het goede gesprek aan de hand van een casus over 'Wijken & Dorpen' met voorbeelden van verschillende abstractieniveaus en aan de hand van een zogenaamde 'ambitietrechter': een piramide die de kadernota positie geeft tussen het coalitieakkoord en beleidsniveau in. Deze vingeroefening leverde de volgende gezamenlijke wensen en inzichten op:

- De raad wil, net als de afgelopen 2 jaar, een strategische kadernota op hoofdlijnen;
- De raad wil graag nadruk op helder, actief en eenvoudig taalgebruik;
- De raad wil graag hun visie op een hoog abstractieniveau geformuleerd zien. Nadruk op: wat willen we bereiken de komende jaren

In de kadernota 2026-2029 ligt, net als in de voorgaande 2 jaar, de focus op 'de drie grote opgaven'. Dit zijn de groei van de gemeente Raalte, wijken en dorpen en een toekomstbestendig buitengebied. Bij elk van deze 'drie grote opgaven' zien wij mooie voortgang en ontwikkeling passend bij de fase en unieke aard van elke opgave. Samen met de raad maken we hierin elke keer een vervolgstap. We herkennen tussen de drie opgaven een gemene deler in de zin van de drie pijlers:

bestuurlijke vernieuwing/ participatie, duurzaamheid en dienstverlening. De strategische kadernota is aangevuld met een bijlage waarin het actueel financieel perspectief op hoofdlijnen is geschetst en richting wordt gegeven aan de voorspelbaarheid van de Onroerende Zaakbelasting (OZB).

Beoogd effect

Een kaderstellende inhoudelijke discussie in de raad te voeren en richting te geven aan de koers van de gemeente Raalte voor de middellange termijn.

Argumenten

1.1 *Met de kadernota stelt de raad richtinggevende kaders vast voor middellange termijn, waardoor zij nog beter hun kaderstellende rol kunnen vervullen.*

De kadernota geeft de raad de mogelijkheid 'aan de voorkant' nog beter invulling te geven aan zijn kader stellende rol op strategisch niveau. De kadernota vergroot de transparantie over hoe beleidsdoelen worden nagestreefd, het biedt de gemeenteraad de mogelijkheid om richting te geven aan het beleid en de begroting. Ten slotte stelt het de gemeente in staat om snel te reageren op nieuwe ontwikkelingen binnen de vastgestelde kaders.

Participatie

Een belangrijk onderwerp in de nu voorliggende kadernota is bestuurlijke vernieuwing/ participatie. Participatie is voor ons een grondhouding. Door participatie gericht in te zetten zorgen we voor een betere verbinding tussen de inwoners van Raalte en de gemeente. De inbreng van onze inwoners is belangrijk voor het nemen van goede besluiten.

Duurzaamheid

Een belangrijk onderwerp in de nu voorliggende kadernota is duurzaamheid. We werken toe naar een duurzame gemeente, waar het net zo fijn leven is voor toekomstige generaties, als voor ons nu. Het thema Duurzaamheid is verweven in elk van de 3 grote opgaven en krijgt in de kadernota uitdrukkelijk vorm via het pijleronderwerp Duurzaamheid.

Kanttekeningen

1.1 *De kadernota is strategisch en heeft een hoog abstractieniveau, wat nuttig is voor het schetsen van algemene richtlijnen, maar wat sturingsmogelijkheden toepassen lastiger maakt.*

Deze kadernota is inhoudelijk ingestoken en kent een hoog abstractieniveau. Er is bewust gekozen voor een kadernota die strategisch van aard is, waardoor er een duidelijk onderscheid is tussen enerzijds de concreet ingestoken beleidsstukken en anderzijds het meer politiek ingestoken coalitieakkoord. Het hoge abstractieniveau maakt dat sturingsmogelijkheden beperkt lijken. Tegelijkertijd is de kadernota een inzichtelijke opmaat richting de begroting, waar een concretiseringsslag wordt gemaakt en waar sturingsmogelijkheden ook volop kunnen worden ingezet.

Financiën en Fiscale aspecten

In bijlage 1 bij deze kadernota is het actueel financieel perspectief op hoofdlijnen geschetst. In dat hoofdstuk wordt een eerste doorkijk gegeven van het actueel financieel perspectief richting de begroting 2026-2029. Vanaf 2026 krijgen gemeenten onvoldoende geld van het rijk om hun taken uit te voeren. Het kabinet kort het gemeentefonds dan met ongeveer € 2, miljard; omgerekend naar Raalte gaat het dan om een bedrag van ongeveer € 4, mln. structureel. Hierbij is rekening gehouden met de demping terugval gemeentefonds vanaf 2026 zoals opgenomen in de voorjaarsnota 2025 van het Rijk. Het jaar 2026 wordt niet voor niets 'het ravijnjaar' genoemd. Daarnaast heeft het Rijk in de voorjaarsnota 2025 middelen toegevoegd aan het gemeentefonds voor de jaren 2025-2027 om de stijgende kosten van de jeugdzorg te kunnen bekostigen. Hierdoor ontstaat een tijdelijke verlichting. Maar hiermee zijn we er nog niet omdat vanaf 2028 nog steeds forse taakstellingen, zelfs aanzienlijk hoger dan oorspronkelijk geraamd, op de hervormingsagenda jeugd zijn ingeboekt. Het doorvoeren van deze taakstellingen vergt ingrijpende wijzigingen binnen het stelsel en bijbehorende wetswijzigingen. Denk bijvoorbeeld aan de inperking van de reikwijdte van de jeugdzorg. In onderstaand actueel

financieel perspectief zijn de extra kosten jeugd en de compensatie hiervoor budgetneutraal geraamd. Afwijking vindt, voorlopig, plaats via de ingestelde reserve sociaal domein.

De nu voorliggende eerste doorkijk van het Financieel perspectief begroting 2026-2029 laat op basis van de recent verschenen voorjaarsnota 2025 van het Rijk een positiever resultaat zien dan de gepresenteerde cijfers bij de begroting 2025-2028. Bij de komende meicirculaire 2025 zal blijken hoe de algemene uitkering zich, op basis van de diverse verdeelmaatstaven en accres mutaties, daadwerkelijk ontwikkelt.

Met de raad is afgesproken dat we in de kadernota ook richting geven aan de voorspelbaarheid van de Onroerende Zaak Belasting, in ieder geval voor het komende begrotingsjaar. Op basis van huidige informatie zijn we voornemens de raad te verzoeken om bij de begroting 2026 de OZB alleen met de reguliere index van 2,7% te verhogen.

Vervolg

De volgende planning wordt beoogd om de kadernota te laten vaststellen door de raad:

- 6 mei Agendacommissie (behandeling aan de hand van memo);
- 22 mei Kadernota in Rond de Tafel raad
- 5 juni Vaststelling kadernota 2026-2029 in de raad.

Het resultaat van de kadernota vindt, zowel op inhoud als op financiën, zijn concrete vertaling in de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029.

Communicatie

Over de kadernota wordt extern gecommuniceerd via bijgevoegd persbericht. Daarnaast wordt de Kadernota Raalte 2026-2029 gepubliceerd op de gemeentelijke website.

Bijlagen

Bijlage	Raadsvoorstel kadernota 2026-2029
Bijlage	Kadernota 2026-2029
Bijlage	Persbericht